EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 24.8.2020
COM(2020) 448 final

2020/0213 (NLE)

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om beviljande av tillfälligt stöd enligt rådets förordning (EU) 2020/672 till Tjeckien för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation till följd av covid-19-utbrottet

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

I rådets förordning (EU) 2020/672 (nedan kallad *SURE-förordningen*) fastställs den rättsliga ramen för att ge ekonomiskt stöd från unionen till medlemsstater som drabbas av, eller allvarligt hotas, av stora ekonomiska störningar till följd av covid-19-utbrottet. Stöd som ges enligt SURE-förordningen ska framför allt användas för att finansiera system för korttidsarbete eller liknande åtgärder som har till syfte att skydda anställda och egenföretagare och därmed minska arbetslöshet och inkomstförluster, samt, som en komplettering, för att finansiera vissa hälsorelaterade åtgärder, särskilt på arbetsplatser.

Den 7 augusti 2020 ansökte Tjeckien om ekonomiskt stöd enligt SURE-förordningen. Kommissionen har i enlighet med artikel 6.2 i SURE-förordningen samrått med de tjeckiska myndigheterna för att kontrollera den plötsliga och kraftiga ökning av faktiska och planerade utgifter som har direkt anknytning till det system för korttidsarbete som kallas ”antivirusprogrammet” (med delprogrammen ”alternativ A” och ”alternativ B”) och liknande åtgärder som avser lönebikostnader (antivirusprogrammets ”alternativ C”) samt stöd till egenföretagare med anledning av covid-19-pandemin. Det handlar framför allt om följande:

(a) Antivirusprogrammets alternativ A och B, vars syfte är att ersätta en del av lönekostnaderna för privata arbetsgivare som är tvungna att upphöra med eller kraftigt skära ned sin verksamhet som en direkt följd av myndigheternas åtgärder (alternativ A) eller som en indirekt följd av pandemins negativa ekonomiska effekter (alternativ B), till exempel att anställda inte kan arbeta på grund av reserestriktioner, brist på insatsvaror och/eller minskad efterfrågan på produkter. Alternativ A innebär att staten bidrar med 80 % av utbetalade löner, dock högst 39 000 CZK per anställd och månad. Alternativ B innebär att staten bidrar med 60 % av utbetalade löner, dock högst 29 000 CZK per anställd och månad. Anställda som omfattas av systemet kan inte sägas upp så länge arbetsgivaren omfattas av systemet. Åtgärderna pågår mellan den 12 mars och den 31 augusti 2020.

(b) Antivirusprogrammets alternativ C, enligt vilket ersättning utgår för en del av lönebikostnaderna (till exempel arbetsgivarens sociala avgifter) i små företag (högst 50 anställda) som behåller sina anställda och har lönekostnader som motsvarar minst 90 % av lönekostnaderna i slutet av mars 2020. När det gäller beräkningsunderlaget har ett tak fastställts på 150 % av den genomsnittliga bruttolönen i Tjeckien. Stödet kan ges för en del eller hela perioden från juni till augusti 2020.

(c) *Pětadvacítka*-programmet, som ger egenföretagare som tvingats upphöra med eller kraftigt skära ned sin verksamhet på grund av folkhälsorisker eller myndigheternas krisåtgärder en skattebonus på 500 CZK per kalenderdag och person. Programmet är uppdelat i två bonusperioder: från den 12 mars till den 30 april 2020, och från den 1 maj till den 8 juni 2020.

(d) Partiell befrielse från social- och sjukförsäkringsavgifter för egenföretagare som fortsätter att bedriva verksamhet under stödperioden. Staten åtar sig att betala dessa avgifter varje månad från mars till augusti 2020. Avgiftsbefrielsen gäller upp till ett i lag fastställt tak.

(e) Omsorgsbidraget för egenföretagare, vilket ersätter förlorad inkomst för egenföretagare som beror på att de behövt ta hand om barn eller vårdberoende personer på grund av nedstängningen av barnomsorg och vårdinrättningar. Det

dagliga stödbeloppet uppgår till 424 CZK för mars och 500 CZK för perioden april–juni.

Tjeckien har lämnat relevant information till kommissionen.

På grundval av de uppgifter som är tillgängliga föreslår kommissionen att rådet ska anta ett genomförandebeslut om att bevilja ekonomiskt stöd till Tjeckien enligt SURE-förordningen för att stödja ovannämnda åtgärder.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Förslaget är helt förenligt med rådets förordning (EU) 2020/672, på grundval av vilken det läggs fram.

Förslaget kompletterar en annan unionsrättsakt som möjliggör stöd till medlemsstater i krissituationer, nämligen rådets förordning (EG) nr 2012/2002 av den 11 november 2002 om inrättande av Europeiska unionens solidaritetsfond (*förordning (EG) nr 2012/2002*). Den rättsakten ändras genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/461, som antogs den 30 mars, för att utvidga tillämpningsområdet till att även omfatta större hot mot folkhälsan och för att definiera särskilda insatser som ska kunna finansieras.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Förslaget är en av flera åtgärder som tagits fram för att hantera den pågående covid-19-pandemin – ett annat exempel är investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset – och det är ett komplement till andra sysselsättningsstödjande instrument som Europeiska socialfonden och Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi)/InvestEU. Genom att i den specifika situation som uppstått till följd av utbrottet av covid-19 stödja medlemsstaterna genom upp- och utlåning skapar detta förslag en andra försvarslinje för att finansiera system för korttidsarbete och liknande åtgärder som skyddar sysselsättningen och därmed anställda och egenföretagare mot risken för arbetslöshet.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Den rättsliga grunden för denna rättsakt är rådets förordning (EU) 2020/672.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Förslaget läggs fram med anledning av en ansökan från en medlemsstat och är ett uttryck för europeisk solidaritet genom att ekonomiskt stöd från unionen ges i form av tillfälliga lån till en medlemsstat som drabbats av utbrottet av covid-19. Det ekonomiska stödet fungerar som en andra försvarslinje genom att tillfälligt bidra till staternas ökade offentliga utgifter för system för korttidsarbete och liknande åtgärder, så att de kan skydda sysselsättningen och därmed anställda och egenföretagare mot risken för arbetslöshet och förlorad inkomst.

Stödet kommer att hjälpa den drabbade befolkningen och mildra den nuvarande covid-19-krisens direkta effekter på samhället och ekonomin.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen. Det går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen med detta instrument.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Samråd med berörda parter**

Det brådskande behovet av att utarbeta förslaget så att det utan onödigt dröjsmål kan antas av rådet innebar att det inte var möjligt att genomföra ett samråd med berörda parter.

- **Konsekvensbedömning**

På grund av förslagets brådskande karaktär gjordes ingen konsekvensbedömning.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Kommissionen bör få möjlighet att ta upp lån på finansmarknaderna för att sedan låna vidare till en medlemsstat som ansöker om ekonomiskt stöd enligt SURE-förordningen.

Utöver medlemsstaternas garantier byggs andra skyddsåtgärder in i ramen för att säkerställa programmets ekonomiska soliditet:

- En strikt och försiktig ekonomisk förvaltning.
- En låneportfölj som begränsar koncentrationsrisken, den årliga exponeringen och alltför stor exponering mot enskilda medlemsstater, samtidigt som de medlemsstater som har störst behov kan garanteras tillräckliga resurser.
- Möjlighet att refinansiera lånen.

2020/0213 (NLE)

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om beviljande av tillfälligt stöd enligt rådets förordning (EU) 2020/672 till Tjeckien för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation till följd av covid-19-utbrottet

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets förordning (EU) 2020/672 av den 19 maj 2020 om inrättande av ett europeiskt instrument för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation (SURE) till följd av covid-19-utbrottet[1], särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Den 7 augusti 2020 ansökte Tjeckien om ekonomiskt stöd från unionen i syfte att komplettera landets nationella ansträngningar att hantera effekterna av covid-19-utbrottet och dess socioekonomiska konsekvenser för arbetstagarna.

(2) Covid-19-utbrottet och de extraordinära åtgärder som Tjeckien har vidtagit för att begränsa utbrottet och dess socioekonomiska och hälsorelaterade effekter förväntas på ett dramatiskt sätt påverka landets offentliga finanser. I kommissionens vårprognos 2020 förväntades Tjeckiens offentliga underskott uppgå till 6,7 % av bruttonationalprodukten (BNP) och den offentliga skulden till 38,7 % av BNP i slutet av 2020. I kommissionens interimsprognos sommaren 2020 beräknas Tjeckiens BNP minska med 7,8 % 2020.

(3) Covid-19-utbrottet har även immobiliserat en stor del av arbetskraften i Tjeckien. Detta har lett till en plötslig och kraftig ökning av Tjeckiens offentliga utgifter för det system för korttidsarbete som kallas ”antivirusprogrammet” (och delprogrammen alternativ A och alternativ B) och liknande åtgärder inriktade på lönebikostnader (antivirusprogrammets alternativ C) eller stöd till egenföretagare som beskrivs i skälen 4–8.

(4) Genom regeringens resolution nr 353 av den 31 mars 2020, i dess ändrade lydelse, och artikel 120 i lag nr 435/2004 års lagsamling, om sysselsättning, i dess ändrade lydelse, som Tjeckien hänvisar till i sin ansökan av den 7 augusti 2020, införs antivirusprogrammets alternativ A och B. Syftet med dessa åtgärder är att ersätta en del av lönekostnaderna för privata arbetsgivare som är tvungna att upphöra med eller kraftigt skära ned sin verksamhet som en direkt följd av myndigheternas åtgärder (alternativ A) eller som en indirekt följd av pandemins negativa ekonomiska effekter (alternativ B), till exempel att anställda inte kan arbeta på grund av reserestriktioner. Alternativ A innebär att staten bidrar med 80 % av utbetalade löner, dock högst 39 000 CZK per anställd och månad. Alternativ B innebär att staten bidrar med 60 % av utbetalade löner, dock högst 29 000 CZK per anställd och månad. Anställda som

[1] EUT L 159, 20.5.2020, s. 1.

omfattas av systemet kan inte sägas upp så länge arbetsgivaren omfattas av systemet. Åtgärderna pågår mellan den 12 mars och den 31 augusti 2020.

(5) Myndigheterna har vidare infört antivirusprogrammets alternativ C på grundval av lag nr 300/2020 års lagsamling och lag nr 187/2006 års lagsamling[2], som Tjeckien hänvisar till i sin ansökan av den 7 augusti 2020. Genom denna åtgärd ersätts en del av lönebikostnaderna (till exempel arbetsgivarens sociala avgifter) i små företag (högst 50 anställda) som behåller sina anställda och har lönekostnader som motsvarar minst 90 % av lönekostnaderna i slutet av mars 2020. Bara 90 % av de totala utgifterna för denna åtgärd omfattas av ansökan för att säkerställa att stödet motsvarar utgifter för att behålla antalet anställda. När det gäller beräkningsunderlaget har ett tak fastställts på 150 % av den genomsnittliga bruttolönen i Tjeckien. Stödet kan ges för en del eller hela perioden från juni till augusti 2020.

(6) Genom *Pětadvacítka*-programmet, som infördes genom lag nr 159/2020 års lagsamling[3], som Tjeckien hänvisar till i sin ansökan av den 7 augusti 2020, beviljas egenföretagare en skattebonus på 500 CZK per kalenderdag och person, om de är tvungna att upphöra med eller kraftigt skära ned sin verksamhet på grund av folkhälsorisker eller myndigheternas krisåtgärder. Programmet är uppdelat i två bonusperioder: från den 12 mars till den 30 april 2020, och från den 1 maj till den 8 juni 2020. Skattebonusen innebär uteblivna inkomster för staten, vilket enligt rådets förordning 2020/672 kan likställas med offentliga utgifter.

(7) Genom lag nr 136/2020 års lagsamling (avseende socialförsäkring) och lag nr 134/2020 års lagsamling (avseende sjukförsäkring), som Tjeckien hänvisar till i sin ansökan av den 7 augusti 2020, har myndigheterna infört en partiell befrielse från social- och sjukförsäkringsavgifter för egenföretagare som fortsätter att bedriva verksamhet under stödperioden. Staten åtar sig att betala dessa avgifter varje månad från mars till augusti 2020. Avgiftsbefrielsen gäller upp till ett i lag fastställt tak.

(8) Genom regeringens resolutioner nr 262 av den 19 mars 2020, nr 311 av den 26 mars, nr 354 av den 31 mars, nr 514 av den 4 maj och nr 552 av den 18 maj, artikel 14 i lag nr 218/2000 års lagsamling, om budgetbestämmelser, i dess ändrade lydelse (för egenföretagare inom primär jordbruks- och skogsbruksproduktion), artikel 3 led h i lag nr) 47/2002 års lagsamling, i dess ändrade lydelse, om stöd till små och medelstora företag (för alla andra egenföretagare), som Tjeckien hänvisar till i sin ansökan av den 7 augusti 2020, införde myndigheterna ”omsorgsbidraget” för egenföretagare. Denna åtgärd ersätter förlorad inkomst för egenföretagare som beror på att de behövt ta hand om barn eller vårdberoende personer på grund av nedstängningen av barnomsorg och vårdinrättningar. Det dagliga stödbeloppet uppgår till 424 CZK för mars och 500 CZK för perioden april–juni.

(9) Tjeckien uppfyller de villkor för att få ansöka om ekonomiskt stöd som anges i artikel 3 i förordning (EU) 2020/672. Tjeckien har tillhandahållit kommissionen lämplig bevisning för att de faktiska och planerade offentliga utgifterna har ökat med 2 940 446 745 EUR från och med den 1 februari 2020 på grund av de nationella åtgärder som har vidtagits för att hantera de socioekonomiska effekterna av covid-19-utbrottet. Detta utgör en plötslig och kraftig ökning eftersom den beror på nya åtgärder som

[2] Lag nr 300/2020 års lagsamling, om befrielse från sociala avgifter och avgifter till statens sysselsättningspolitik som betalas av vissa arbetsgivare i egenskap av skattesubjekt med anledning av krisåtgärderna under epidemin 2020 och om ändring av lag nr 187/2006 års lagsamling, om sjukförsäkring, i dess ändrade lydelse.

[3] Lag nr 159/2020 års lagsamling, om en ersättningsbonus med anledning av krisåtgärder i samband med coronavirus SARS CoV-2, i dess ändrade lydelse.

omfattar en betydande andel av företagen och arbetskraften i Tjeckien. Tjeckien avser finansiera 940 446 745 EUR av de ökade utgifterna med unionsmedel och egen finansiering.

(10) Kommissionen har i enlighet med artikel 6 i förordning (EU) 2020/672 samrått med Tjeckien och kontrollerat den plötsliga och kraftiga ökning av de faktiska och planerade offentliga utgifterna med direkt anknytning till det system för korttidsarbete och liknande åtgärder som det hänvisas till i ansökan av den 7 augusti 2020.

(11) Ekonomiskt stöd bör därför ges för att hjälpa Tjeckien att hantera de socioekonomiska effekterna av de stora ekonomiska störningar som är en följd av covid-19-utbrottet.

(12) Detta beslut bör inte påverka resultatet av eventuella förfaranden som rör snedvridningar av den inre marknadens funktion som kan komma att inledas, särskilt enligt artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget. Beslutet befriar inte medlemsstaterna från deras skyldighet att i enlighet med artikel 108 i EUF-fördraget till kommissionen anmäla alla planerade statliga stödåtgärder.

(13) Tjeckien bör regelbundet informera kommissionen om genomförandet av de planerade offentliga utgifterna för att göra det möjligt för kommissionen att bedöma i vilken utsträckning Tjeckien har genomfört utgifterna.

(14) Beslutet att ge ekonomiskt stöd har fattats med beaktande av Tjeckiens befintliga och förväntade behov, de ansökningar om ekonomiskt stöd enligt förordning (EU) 2020/672 som andra medlemsstater redan lämnat in eller planerar att lämna in, samt med tillämpning av principerna om likabehandling, solidaritet, proportionalitet och insyn.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Tjeckien uppfyller villkoren i artikel 3 i förordning (EU) 2020/672.

Artikel 2

1. Unionen ska göra ett lån på högst 2 000 000 000 EUR tillgängligt för Tjeckien. Lånet ska ha en längsta genomsnittlig löptid på 15 år.

2. Det ekonomiska stöd som beviljas genom detta beslut ska vara tillgängligt under en period på 18 månader från och med den första dagen efter ikraftträdandet av detta beslut.

3. Kommissionen ska göra unionens ekonomiska stöd tillgängligt för Tjeckien i högst åtta delbetalningar. En delbetalning får delas upp i en eller flera trancher. Trancherna i den första delbetalningen får ha en längre löptid än den längsta genomsnittliga löptid som avses i punkt 1. I sådana fall ska löptiderna för ytterligare trancher fastställas på ett sätt som innebär att den längsta genomsnittliga löptid som avses i punkt 1 respekteras när alla delbetalningar har verkställts.

4. Den första delbetalningen ska verkställas med förbehåll för att det låneavtal som föreskrivs i artikel 8.2 i förordning (EU) 2020/672 träder i kraft.

5. Tjeckien ska bära de finansieringskostnader för unionen som avses i artikel 4 i förordning (EU) 2020/672 för varje delbetalning samt eventuella avgifter, kostnader och utgifter som unionen ådrar sig till följd av finansieringen.

6. Kommissionen ska besluta om delbetalningarnas storlek och verkställande, samt om tranchernas storlek.

Artikel 3

1. Tjeckien får finansiera följande åtgärder:

(a) Det ”antivirusprogram” som föreskrivs genom regeringens resolution nr 353 av den 31 mars 2020, i dess ändrade lydelse, och artikel 120 i lag nr 435/2004 års lagsamling, om sysselsättning, i dess ändrade lydelse.

(b) Antivirusprogrammets ”alternativ C”, som föreskrivs genom lag nr 300/2020 års lagsamling.

(c) *Pětadvacítka*-programmet, som föreskrivs genom lag nr 159/2020 års lagsamling.

(d) Den partiella befrielsen från social- och sjukförsäkringsavgifter för egenföretagare) som föreskrivs i lag nr 136/2020 års lagsamling (avseende socialförsäkring) och lag nr 134/2020 års lagsamling (avseende sjukförsäkring).

(e) Omsorgsbidraget för egenföretagare, som föreskrivs genom regeringens resolutioner nr 262 av den 19 mars 2020, nr 311 av den 26 mars, nr 354 av den 31 mars, nr 514 av den 4 maj och nr 552 av den 18 maj, artikel 14 i lag nr 218/2000 års lagsamling, om budgetbestämmelser, i dess ändrade lydelse (för egenföretagare inom primär jordbruks- och skogsbruksproduktion), artikel 3 led h i lag nr) 47/2002 års lagsamling, i dess ändrade lydelse, om stöd till små och medelstora företag (för alla andra egenföretagare).

Artikel 4

Tjeckien ska senast den [*DATE: 6 månader efter offentliggörandet av detta beslut*] och därefter var sjätte månad informera kommissionen om genomförandet av de planerade offentliga utgifterna till dess att de är helt genomförda.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till Republiken Tjeckien.

Artikel 6

Detta beslut ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande